

Tanulmányi Kalauz

Az osztatlan tanárképzéshez

Készítette: Bot Krisztina

tanulmányi és felvételi
ügyek koordinátora

Budapest, 2015. 07.17

Kedves Hallgatónk!

Örömmel nyújtjuk át Önnek tanulmányi tájékoztatónkat, melyet egyrészt azzal a céllal állítottunk össze, hogy bemutassuk az osztatlan tanárképzés rendszerét, másrészt pedig azért, hogy hasznos tudnivalókkal segítsük tanulmányainak további megszervezését.

Kalauzunk négy fő fejezetre tagolódva tekinti át a képzés főbb ismérveit. Az első fejezetben az osztatlan tanárképzés rendszerét és képzési követelményeit vesszük sorra, mely sokat segíthet mind az elméleti, mind a gyakorlati képzésben támasztott követelmények áttekintésében, s az ezekre való felkészülésben. A második fejezetben az ELTE-n folyó osztatlan tanárképzésben érintett szervezeti egységek feladatait és hatásköreit ismertetjük, ezzel is remélve, hogy az illetékesek a lehető legrövidebb idő alatt segíthetnek egy-egy probléma megoldásában. A harmadik fejezetben írottakat kifejezetten a tanulmányi ügyek intézése során lehet haszonnal forgatni, a NEPTUN használatától a diploma megszerzése utáni továbbtanulási lehetőségekig. A negyedik fejezetben az osztatlan tanárképzésre vonatkozó szabályzatok és jogszabályok listáját és forrásait közöljük, melyek alapos ismeretére ezúton is felhívjuk szíves figyelmét. A fejezetekben *dőlt* betűvel jelzett fogalmak és kifejezések magyarázatát a kalauz végén helyet kapott fogalomtárban találhatja meg.

Reméljük, hogy kiadványunk megnyeri tetszését, és tanári felkészülése során eligazítást nyújt a tanárképzésben való sikeres eligazodásban!

További tanulmányaihoz sok sikert kívánok:

Dr. Károly Krisztina
a Tanárképző Központ főigazgatója

Tartalom

1. Az osztatlan tanárképzés rendszere és képzési követelményei	5
1.1. Az osztatlan tanárképzés felépítése	5
1.2. A képzési idő és az elvégzendő kreditek száma.....	5
1.3. A szabadon választható tárgy/kredit	5
1.4. Az anyanyelvi kritériumvizsga.....	6
1.5. A kritériumtárgy	6
1.6. Iskolai gyakorlatok.....	6
1.7. Az általános- és/vagy középiskolai szakképzettség megválasztása	6
1.8. A portfólió.....	7
1.9. A szakdolgozat.....	7
1.10. A záróvizsga	8
1.11. A nyelvi követelmények.....	8
1.12. A kredittúllépés	8
1.13. Szakváltás.....	8
2.1. Átjelentkezés	8
2. Osztatlan tanárképzés az ELTE-n.....	9
2.1. Karok: az oktatás helyszínei.....	9
1.2. Tanárképző Központ.....	9
2.2. A tanulmányi ügyintézés sajátosságai.....	9
2.3. A kari Tanulmányi Hivatal tanárképzési referense.....	10
2.4. A Hallgatói Önkormányzat tanárképzési referense	10
3. Tanulmányi ügyek	12

3.1.	Elektronikus tanulmányi rendszer.....	12
3.2.	Tantervek (tanegységlisták)	12
3.3.	Tárgy- és kurzusfelvétel	12
3.4.	Korábbi tanulmányok során szerzett ismeretek elismertetése.....	12
3.5.	Erasmus	13
3.6.	Klebersberg Képzési Ösztöndíj Program	13
3.7.	Köztársasági Ösztöndíj.....	14
3.8.	A diploma megszerzése utáni lehetőségek	14
4.	Vonatkozó jogszabályok, szabályzatok	15
5.	Fogalomtár	16

1. Az osztatlan tanárképzés rendszere és képzési követelményei

Felsőoktatási intézményben a *tanárképzés* folyhat:

- **közismereti** tanárszakon,
- **szakmai** tanárszakon:
 - **művészeti** tanárszakon,
 - **gyógypedagógia** tanárszakon,
- és **hitéleti** tanárszakon (egyházi felsőoktatási intézményben).

Az ELTE-n jelenleg kizárólag közismereti tanárképzés folyik, illetve egyes hittudományi felsőoktatási intézményekkel együttműködésben a hittanár-nevelőtanár képzéshez kapcsolódóan biztosítjuk a közismereti tanárszakot.

1.1. Az osztatlan tanárképzés felépítése

Az **osztatlan**, kétszakos közismereti **tanárképzés** lényege, hogy a *tanári szakképzettség* és a mesterfokozat csak **két tanárszak egyidejű végzésével** és a tanári szakképzettség követelményeinek teljesítésével szerezhető meg. A két tanárszak egyenrangú, a képzést együttesen alkotják.

Az osztatlan tanárképzés **felépítését** tekintve három egységből áll:

- az **egyik** tanári szak szerinti **szakterületi** modulból,
- a **másik** tanári szak szerinti **szakterületi** modulból,
- a **tanári felkészítés** moduljából.

1.2. A képzési idő és az elvégzendő kreditek száma

Az osztatlan tanárképzés **három formában** valósulhat meg, melynek függvényében alakul az összegyűjtendő kreditek száma is:

- 4+1 éves (**10 féléves**) képzésben **300** kredit,
- 4,5+1 éves (**11 féléves**) képzésben **330** kredit,
- valamint 5+1 (**12 féléves**) éves képzés **360** kredit.

A + 1 év mindenhol a *szakmai gyakorlatot* jelenti.

1.3. A szabadon választható tárgy/kredit

A tantervben meghatározott elvégzendő tárgyakon kívül a képzés során ún. *szabadon választható tárgyakat* is teljesíteni kell meghatározott kreditértékben. A kreditek mértékét a képzés ideje határozza meg. Az ELTE-n ennek megoszlása a következő:

- 10 féléves képzés esetén: **12** kredit,
- 11 féléves képzés esetén: **14** kredit,
- 12 féléves képzés esetén: **16** kredit.

1.4. Az anyanyelvi kritériumvizsga

Az ELTE Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete által meghirdetésre kerülő, 0 kredites, OT-AKV-1 tárgy kódú *anyanyelvi kritériumvizsgát* minden osztatlan tanárszakos hallgatónak teljesítenie kell tanulmányai során a 6. félév végéig. A tárgy a Neptunban az osztatlan tanár - osztatlan tanárképzés című mintatanterv alatt érhető el. Bővebb tájékoztatás a vizsgáról a BTK Szakmódszertani Központjának [honlapján](#) olvasható.

1.5. A kritériumtárgy

Minden olyan hallgatónak, akinek a szakpárjából az egyik szakja természettudományos, ún. kritériumtárgyat kell teljesítenie, a tantervben meghatározott egy vagy több tárgyból. A kritériumtárgy célja a középiskolában szerzett ismeretek ellenőrzése, az esetleges hiányok pótlása. Az ELTE Természettudományi Karának regisztrációs hetén egy vagy több **kritériumdolgozat** megírásával lehetőséget biztosít a kritériumtárgy teljesítésére. A kritériumtárgyakkal és -dolgozatokkal kapcsolatban bővebb információval a TTK felvételi tájékoztatója, illetve a kari Tanulmányi Hivatal szolgál.

1.6. Iskolai gyakorlatok

A képzés során **háromféle iskolai gyakorlatot** kell teljesíteni, a tantervben meghatározott időszakban; ezek a **közösségi** (pedagógiai) gyakorlat, a **szaktárgyi tanítási gyakorlat** és az **összefüggő egyéni iskolai gyakorlat**.

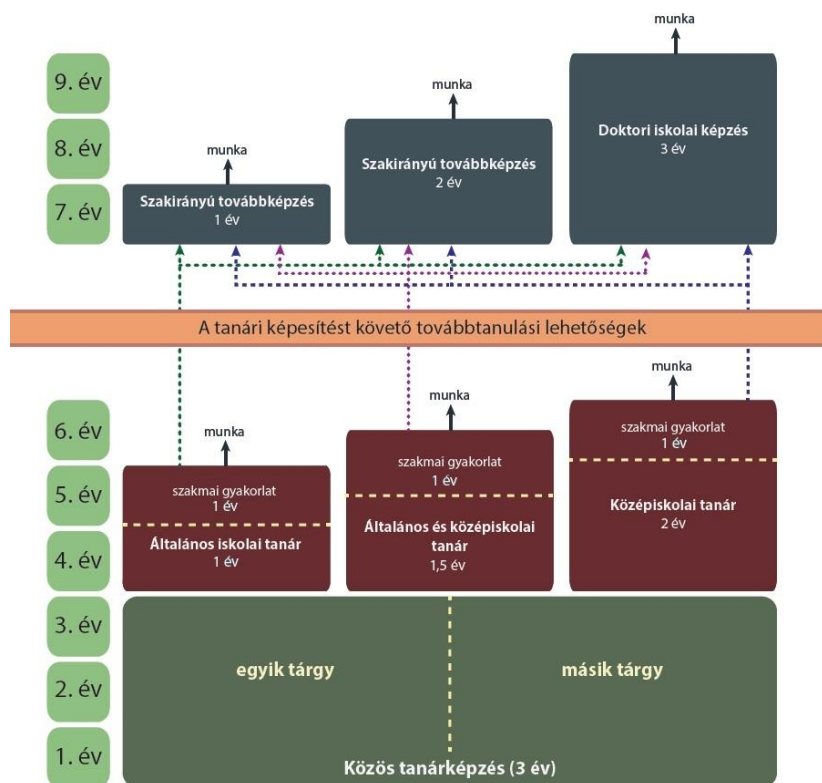
1.7. Az általános- és/vagy középiskolai szakképzettség megválasztása

A képzés mindhárom formában (10, 11 és 12 félév) egy 6 féléves **közös képzési szakasszal** kezdődik. A hároméves alapozó szakasz végeztével kell a két szak tanári szakképzettségéről (amennyiben az adott tanári szakból létezik általános- és középiskolai tanárképzés is) dönteni (HKR 34/A. § (1)). A szakképzettség választást/nyilatkozatot a tanulmányi rendszeren keresztül, egy elektronikus kérvény (Nyilatkozat a szakképzettség-választásról) formájában lehet megtenni, a vizsgaidőszak második hete előtti egy hónapban. A kérvény azon hallgatóknak lesz elérhető, akik a 6. aktív félévükre iratkoztak vagy 150 kreditet teljesítettek a képzésben.

Az esetek többségében a 10 féléves képzésben **általános iskolai**, a 11 féléves képzésben **vegyes** (általános és középiskolai), a 12 féléves képzésben **középiskolai** tanár **szakképzettség**et lehet szerezni (bizonyos kivételekkel¹). A képzés szerkezetét az *1. ábra* szemlélteti.

¹ A tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013-as EMMI rendelet 3. számú mellékletének 2. pontja alapján, egyes szakokon általános és középiskolai szakképzettség megnevezése nélküli „okleveles tanár” végzettség szerezhető.

1. ábra: A kétszakos osztatlan tanárképzés

1.8. A portfólió

2 kredit, kötelezően teljesítendő tárgy, mely a tanári felkészítés követelményeibe tartozik. Továbbá a [8/2013. \(I. 30.\) EMMI rendelet](#) 1. sz. melléklete – mely a tanárképzés általános követelményeit határozza meg – alapján a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő **dokumentumgyűjtemény**, amely a tapasztalatokat neveléstudományi szempontból, tudományos alapossággal mutatja be, elemzi és értékeli. A portfólió, mely a záróvizsga része és a képzés során készül bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelné.

1.9. A szakdolgozat

A [8/2013. \(I. 30.\) EMMI rendelet](#) 1. sz. melléklete – mely a tanárképzés általános követelményeit határozza meg – alapján a kétszakos osztatlan tanárképzésben **egy** szakdolgozatot kell elkészíteni, benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni a tanulmányok lezárásakor. A szakdolgozat kreditértéke: **8 kredit**.

1.10 A záróvizsga

„A záróvizsgára bocsátás feltétele mindkét tanárszakon a tanulmányok lezárása, beleértve a szakdolgozat elkészítését és az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat teljesítését is.” (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 3. § (1))

1.11. A nyelvi követelmények

„A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) hivatalos nyelveiből legalább egy, **államilag elismert középfokú (B2) komplex** típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű **érettségi bizonyítvány** vagy **oklevél** szükséges.” (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. melléklet 5.)

1.12. A kredittúllépés

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 49. § (2) bekezdése szerint a hallgatók számára térítési díj megfizetése nélkül biztosítani kell, hogy a tantervben előírt krediteket **10%-al** meghaladó kreditértékben tárgyat vehessen fel.

1.13. Szakváltás

Az osztatlan kétszakos tanárképzésben egy alkalommal, a második félév végén megváltoztatható a **szakpár egyik tanárszakja**, a HKR 34/A.§ (2) bekezdésében meghatározott feltételek szerint. A szakváltással kapcsolatban bővebb tájékoztatást a szakot gondozó kar Tanárképzési referense ad.

2.1. Átjelentkezés

A 283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet alapján az **alapképzésre** felvett hallgató az alapképzés szakterülete szerinti osztatlan tanárszakokra kérheti átvételét. Az átvétel feltételeit az ELTE Hallgatói követelményrendszerének 34/A. § (3) bekezdése, valamint a **más felsőoktatási intézményben osztatlan tanárképzésen** tanulmányokat folytató hallgató átjelentkezési feltételeit a (4) bekezdés határozza meg. Az átjelentkezéssel kapcsolatban bővebb tájékoztatást a szakot gondozó kar Tanárképzési referense ad.

2. Osztatlan tanárképzés az ELTE-n

Az ELTE-n az osztatlan tanárképzésben több szervezeti egység vesz részt.

2.1. Karok: az oktatás helyszínei

Az oktatás a képzésben résztvevő karokon zajlik, a szakpárok elosztásának megfelelően. Az osztatlan tanárképzésben jelenleg négy kar vesz részt. A **szakterületi modulok** felelősei a **Bölcsészettudományi Kar** (továbbiakban: BTK, címe: 1085 Múzeum krt. 4.), az **Informatikai Kar** (továbbiakban: IK, címe: 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/C) és a **Természettudományi Kar** (továbbiakban: TTK, címe: 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A). A **tanári felkészítés modul** szakmai felelőse a **Pedagógiai és Pszichológiai Kar** (továbbiakban: PPK, címe: 1075 Budapest, Kazinczy u. 23–27.).

1.2. Tanárképző Központ

A [nemzeti felsőoktatási törvény](#) 103.§-nak (1) bekezdése kimondja, hogy „azokban a felsőoktatási intézményekben, ahol általános iskolai vagy középiskolai tanárképzés legalább kettő szakon folyik, a tanárképzés szakmai, tartalmi, szervezeti és tudományos feladatainak összehangolását, valamint az elméleti és gyakorlati képzés szervezését a tanárképző központ biztosítja”.

Az osztatlan tanárképzés szakmai, tartalmi, tudományos és adminisztratív feladatainak **összehangolását, megszervezését** az Egyetemen a Tanárképző Központ végzi. A Központ **koordinálja** így módon a pályaalakmassági vizsgát, a felvételt, átvételt, kreditelismerést, a záróvizsga letételének folyamatát és szervezi, kíséri az iskolai gyakorlatokat. Legfontosabb feladata a tanárképzésben érintettek segítése, támogatása. A Központ ezért szoros **együttműködésben** dolgozik a tanárképzésben érintett karok tanárképzési referenseivel (a tanulmányi és adminisztrációs ügyekben) és szakmódszertani központjaival (a szakmai, tartalmi és tudományos területeken).

2.2. A tanulmányi ügyintézés sajátosságai

Az osztatlan tanárszakos hallgatók tanulmányi ügyintézésében (a beiratkozástól, a kreditelismerésen át az oklevél kiállításáig) a tanárképzésben résztvevő karok az illetékesek. Az osztatlan tanárképzés **szakpárjainak gondozása** és a hallgatói **ügyintézés** – a szakpár függvényében – az alábbiak szerint történik:

Kar	Osztatlan tanárképzési (általános és középiskolai) szakpár
Bölcsészettudományi Kar	<ul style="list-style-type: none"> bölcsészettudományi szak¹ – bölcsészettudományi szak nyelvszak² – természettudományi szak³
Informatikai Kar	<ul style="list-style-type: none"> bölcsészettudományi szak – informatika szak matematika szak – informatika szak
Természettudományi Kar	<ul style="list-style-type: none"> természettudományi szak – természettudományi szak

	<ul style="list-style-type: none"> • természettudományi szak – informatika szak • természettudományi szak – bölcsészettudományi szak (nyelvszak kivételével)
--	--

¹ **bölcsészettudományi szak:** filozófiatanár, történelemtanár és állampolgári ismeretek tanára, ének-zene tanár és a nyelvszakok.

² **nyelvszak:** angol nyelv és kultúra tanára, német nyelv és kultúra tanára, német és nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára, magyartanár, latin nyelv és kultúra tanára, francia nyelv és kultúra tanára, olasz nyelv és kultúra tanára, portugál nyelv és kultúra tanára, román és nemzetiségi román nyelv és kultúra tanára, spanyol nyelv és kultúra tanára, horvát és nemzetiségi horvát nyelv és kultúra tanára, lengyel és nemzetiségi lengyel nyelv és kultúra tanára, orosz nyelv és kultúra tanára, szerb és nemzetiségi szerb nyelv és kultúra tanára, szlovák és nemzetiségi szlovák nyelv és kultúra tanára, szlovén és nemzetiségi szlovén nyelv és kultúra tanára, ukrán és nemzetiségi ukrán nyelv és kultúra tanára.

³ **természettudományi szak:** biológiatanár, fizikatanár, földrajztanár, kémia tanár, matematikatanár, természetismeret- környezettanár.

A hallgatók tanulmányi ügyintézését a karokon a **kari tanárképzési referensek** látják el. A képzést gondozó kart a hallgató nem választja és nem változtathatja meg. Az ügyintéző kar kizárólag szakváltás és alapszokról osztatlan tanári szakra történő átjelentkezés esetében változhat meg.

2.3. A kari Tanulmányi Hivatal tanárképzési referense

Az osztatlan tanárképzésben résztvevő karok Tanulmányi hivatalában/osztályán dolgozó, az osztatlan tanárképzésben résztvevő hallgatók **tanulmányi ügyintézője**. Közvetlen kapcsolatban állnak a tanárképzésben résztvevő hallgatókkal, valamint ellátják a hallgatók tanulmányi ügyeinek papír alapú és elektronikus ügyintézését a **beiratkozástól az oklevél kiállításáig** (pl. igazolások kiállítása, tárgyakkal, kurzusokkal, vizsgákkal kapcsolatban eligazítás, segítség és információ nyújtás). Az osztatlan tanárképzés szakpárjainak gondozása alapján kereshetik a hallgatók kari tanárképzési referensüket, a tanári felkészítés moduljához kapcsolódó tanulmányi ügyekben pedig a PPK tanárképzési referensét. Elérhetőségüket [ITT](#) tekintheti meg.

2.4. A Hallgatói Önkormányzat tanárképzési referense

Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (továbbiakban: EHÖK) Tanárképzési Bizottsága képviseli az osztatlan tanári szakon tanulmányokat folytató hallgatók tanulmányi érdekeit. A bizottságot a tanárképzésben résztvevő négy kar (BTK, IK, PPK és TTK) tanárképzéssel foglalkozó tisztségviselői és az EHÖK tanárképzési referense alkotja. A bizottság feladatai közé tartozik többek között:

A tagok igyekeznek figyelemmel kísérni az aktuális, hallgatókat érintő szabályzatokat, de elsődlegesen a hallgatókért vannak.

Folyamatosan (az ide vonatkozó jogszabályokat szem előtt tartva) felülvizsgálják a tantervi hálókat, hogy azok minél inkább hallgatóbarátok legyenek.

A hallgatói részönkormányzatok tanárképzéssel foglalkozó tisztségviselői és az EHÖK tanárképzési referense minden felmerülő kérdésre és problémára készséggel válaszolnak. Elérhetőek e-mailben, illetve személyesen a fogadóórájukban.

Elérhetőségüket [ITT](#) tekintheti meg.

Bővebben a munkájukról itt olvashat: <http://ehok.elte.hu/tanarkepzes>

3. Tanulmányi ügyek

3.1. Elektronikus tanulmányi rendszer

A tanulmányi ügyek (pl. regisztráció/beiratkozás, tárgy és kurzusfelvétel, vizsgajelentkezés, személyes adatváltoztatás, pénzügyi tranzakciók stb.) elintézése az ELTE-n a [Neptun](#) elektronikus tanulmányi rendszerben történik. A Neptun használatának elsajátítását a hallgatóknak szóló „[Neptun dokumentáció](#)”, valamint a Quaestura Hallgatói Ügyfélszolgálati Iroda honlapján található gyakran ismételt kérdések ([GyIK](#)) oldal segíti.

3.2. Tantervek (tanegységlisták)

Az osztatlan tanárszakok *tantervei* a kari (BTK, IK, PPK, TTK) honlapokon és Tanárképző Központ [honlapján](#) is elérhetőek. A *tanegységekből* felépülő tantervek megmutatják, hogy a képzés elvégzéséhez milyen tanegységeket kell teljesíteni. Ajánlom figyelmébe az osztatlan tanárképzés szakos tanterveit egységes, grafikus formában, a tárgyakat ajánlott félév szerinti megjelenítő tkk.tanterv.elte.hu weboldalt. Az oldal egyszerre több osztatlan tanári tanterv áttekintését támogatja, ezáltal segíti a tárgy- és kurzusfelvételt.

3.3. Tárgy- és kurzusfelvétel

A beiratkozást követően, a Quaestura Hallgatói Ügyfélszolgálati Iroda oldalán található tanügyi [időrendben](#) meghatározott időszak szerint történik a tárgy- és *kurzusfelvétel* a Neptunban, a tantervek alapján a meghirdetett kurzuskínálatból. A tanári szakok és a tanári felkészítés tanterveiben feltüntetett ajánlott féléveket az egyenletes haladási ütem érdekében érdemes figyelembe venni. Az ELTE-n a kurzusfelvételnek három időbeli szakasza van:

1. *előzetes*,
2. *rangsorolásos*, és
3. *versenyjelentkezés*.

3.4. Korábbi tanulmányok során szerzett ismeretek elismertetése

A **korábban felsőoktatási intézményben** folytatott tanulmányok során szerzett ismereteket alapján a *kreditleismerési* eljárás segítségével az osztatlan tanárképzés tanterveiben meghatározott egy vagy több (szakos vagy szabadon választott) tárgy elvégzése alól mentesítéssel lehet élni.

A mentesítéshez szükséges:

- a) a kreditleismerési kérelem kitöltése és leadása,
- b) szükséges dokumentumok csatolása,
- c) a *kreditlefelelős* írásbeli javaslata.

A kérelmeket a kari **Kreditárviteli Bizottság bírálja el** a karon meghatározott időpontban.

a) Kérelem formanyomtatványok elérhetőek:

- [Bölcsészettudományi Kar](#)

- [Informatikai Kar](#)
- [Pedagógiai és Pszichológiai Kar](#)
- [Természettudományi Kar](#)

Kérelmek leadásának, ügyintézésének helye: a *tárgyat gondozó kar* Tanulmányi Hivatala/Osztálya.

A kérelmek leadási **határideje** a kari honlapokon érhető el.

b) Kérelemhez csatolandó:

- a tárgy(ak) elvégzését igazoló hiteles leckeönyv kivonat, hivatalos igazolás, stb.
- az elvégzett tárgy(ak) tematikája.

c) A kreditfelelősök listája [ITT](#) érhető el. A szabadon választható tárgyaknak nincs felelőse, így azok aláírás nélkül adhatóak le.

A szabadon választható kreditek terhére az **ELTE különböző karain** az osztatlan tanárképzéshez felvételre került és elvégzett tárgyat/tárgyakat sürgősen elismertetni, mivel azok a tanulmányi rendszerben a tanulmányi referens számára is láthatóak.

3.5. Erasmus

„Az Erasmus mobilitási program nemzetközi oktatói szakmai kapcsolatokon alapul. Az Európai Unió egyetemén oktató tanárok együttműködési megállapodások megkötését kezdeményezik, melyben meghatározzák az együttműködés területeit és a hallgatói, oktatói és személyzeti mobilitási létszámokat.” (<http://www.elte.hu/erasmus/program>) Az osztatlan tanárképzésben résztvevő hallgatók a 2. tanévtől (nyelvszak esetében a nyelvi alapvizsga teljesítése után) pályázhatnak a megadott helyekre minden év tavaszán. A pályázatot a szakpárt gondozó karon kell leadni. Egy hallgató 24 hónapnyi státuszt használhat fel a képzés során.

A pályázati felhívás az [ELTE központi honlapján](#) és a karokon jelenik meg. „A program szakmai megvalósítását a [karokon tanszéki/intézeti koordinátorok \(tanárok\), adminisztratív feladatait kari koordinátorok](#) segítik.” (<http://www.elte.hu/erasmus/program>) Az Erasmus+-ról, programjáról bővebben az ELTE [központi honlapján](#) olvashatnak, a kar specifikus tájékoztatásban a kari koordinátorok állnak rendelkezésükre.

3.6. Klebersberg Képzési Ösztöndíj Program

„A Klebersberg Képzési Ösztöndíj Program célja a tanári pályát választó egyetemi és főiskolai hallgatók motiválása pedagógusi hivatásuk gyakorlására, egyúttal a diplomaszerzést követően álláshely biztosítása. További törekvés a hazai köznevelés szaktanári ellátottságának megerősítése, a hiányszakok - például természettudományos szakirányok - iránti érdeklődés felkeltése.” (<http://klik.gov.hu>)

Az ösztöndíj működési szabályzata és a pályázati felhívás az adott tanévre a Klebersberg Intézményfenntartó Központ [honlapján](#) érhető el.

3.7. Köztársasági Ösztöndíj

„A köztársasági ösztöndíj a kiemelkedő tanulmányi eredményű, tudományos diákköri munkában, illetve szakmai téren kimagasló munkát végző hallgatók részére pályázati úton adható ösztöndíj, amit egy tanév időtartamra a felsőoktatási intézmény előterjesztésére az emberi erőforrások minisztere adományoz.” ([ELTE Hallgatói Juttatási Kézikönyv](#) 6-7.o) A pályázati felhívást minden év tavaszán írják ki. Ezt követően bővebb információval a kari tanulmányi hivatal munkatársai, illetve a pályázatok elbírálásában illetékes HÖK irodák szolgálhatnak. Az ösztöndíjra az állami ösztöndíjas, vagy önköltséges osztatlan tanárképzésben résztvevő hallgatók is benyújthatják pályázatukat két aktív félév után, amennyiben legalább 55 kreditet megszereztek, az előző tanévben kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkeztek, valamint „szakmai területen kimagasló munkát végeztek. A köztársasági ösztöndíjban részesülő hallgatókról az intézmény vezetőjét a tanév szeptember 1-jéig írásban értesíti az Emberi Erőforrások Minisztériuma.” ([ELTE Hallgatói Juttatási Kézikönyv](#) 6-7.o) A további hallgatói juttatásokról bővebb tájékoztatást ad az [ELTE Hallgatói Juttatási Kézikönyv](#).

3.8. A diploma megszerzése utáni lehetőségek

A tanári diploma megszerzése után három lehetőségből választhat: a **munka** világába kapcsolódik be, szakirányú **tanártovábbképzésen** vesz részt, vagy **doktori** képzésre jelentkezik.

4. Vonatkozó jogszabályok, szabályzatok

A hallgatók alapvető jogait és kötelezettségeit a nemzeti felsőoktatásról szóló, **2011. évi CCIV. törvény** és a kapcsolódó jogszabályok határozzák meg. A vonatkozó jogszabályok alapján az egyetem megalkotta a tanulmányi szabályokat tartalmazó **Hallgatói követelményrendszert** (továbbiakban: HKR). A szabályzat az egyetemi élet minden területét szabályozza. A mindenkor hatályos HKR az ELTE [központi honlapján](#) is elérhető. A **tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről** (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet) szóló minisztériumi rendelet tartalmazza az osztatlan tanárképzési szakok követelményeit.

A kapcsolódó jogszabályok:

- **[230/2012. \(VIII. 28.\) Korm. rendelet](#)** a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről
- **[283/2012. \(X. 4.\) Korm. rendelet](#)** a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről

5. Fogalomtár

1. **Tanári szakképzettség:** „olyan szakképzettség, amely tanárszakonként különböző szakterületi tudást és valamennyi tanárszakon az oktatásra és nevelésre egységes tanári felkészítést ad.” (283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet 2. §)
2. **Tanárszak:** „a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 3. mellékletében meghatározott alkalmazási feltételeknek megfelelően az iskolai nevelés-oktatás, valamint az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszainak az 5-12., illetve 5-13. évfolyamain - általános iskolai tanári szakképzettség esetében az iskolai nevelés-oktatás 5-8. évfolyamain, továbbá az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő 9-11. évfolyamain - a Nemzeti alaptanterven alapuló kerettantervek szerinti szaktárgyi rendszer, továbbá az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamokon, a felnőttoktatásban az adott szaknak megfeleltethető tantárgyak tanítási, valamint az iskola pedagógiai feladatainak végzésére felkészítő szak.” (283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet 2. §)
3. **Közismereti tanárszak:** „az iskolai nevelés-oktatás szakaszában, a szakrendszerű oktatásban tanári munkakör betöltésére készít fel.” (283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet 2. §)
4. **Tanárképzés:** „olyan képzés, amely e rendeletben meghatározott esetekben a közismereti tanárszakokon és az 1. mellékletben a zeneművészet szakmai területen meghatározott tanárszakok tekintetében csak két tanárszak egyidejű képzésével szervezhető meg, illetve vehető fel a felsőoktatási felvételi eljárásban és a mesterfokozat is a szakpárosítás szerinti két tanári szakképzettség követelményeinek teljesítésével szerezhető meg.” (283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet 2. §)
5. **Szakmai gyakorlat:** „a képzésnek azon része, amely a felsőoktatási szakképzés, az alapképzési, a mesterképzési szak képzési és kimeneti követelményeiben meghatározott időtartamban a szakképzettségnek megfelelő munkahelyen és munkakörben lehetőséget nyújt a megszerzett tudás és a gyakorlati készségek együttes alkalmazására, az elméleti és gyakorlati ismeretek összekapcsolására, a munkahely és munkafolyamatok megismerésére, a szakmai kompetenciák gyakorlására.” (230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 4. §)
6. **Szabadon választható tárgy:** az ELTE vagy más felsőoktatási intézmény kurzuskínálatából egyénileg, a tantervtől függetlenül választott egyetemi tárgy/kurzus.
7. **Anyanyelvi kritériumvizsga:** komplex szóbeli és írásbeli vizsga a tanári mesterséghez szükséges anyanyelvi kompetencia mérésére.
8. **Közösségi (pedagógiai) gyakorlat:** a képzéssel párhuzamosan „szünidőben vagy szorgalmi idő alatt is teljesíthető közösségi szolgálat, mely egy adott tanulói korosztály tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének (táboroztatás, szakkörök, érdeklődési körök stb.) szervezési, vezetési, programkészítési, közösségépítési területein nyújt tapasztalatokat”. (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 2. melléklet 2.2)
9. **Szaktárgyi gyakorlat:** „a képzéssel párhuzamosan, iskolában vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlat a tanulók nevelésével, oktatásával és az adott tanárszakhoz tartozó szaktárgyakkal kapcsolatos tanári munka szakos órákon, osztályfőnöki órán, nem szakos órákon történő megfigyelése, elemzése, továbbá legalább 15 önállóan megtartott óra, foglalkozás”. (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 2. melléklet 2.2)

10. **Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat:** „a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett gyakorlat. Az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítása, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismerése. Területei:
- a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek,
 - a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek,
 - az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.” (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 2. melléklet 2.2)
11. **Tanterv:** „egy szak képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően összeállított képzési terve, amelynek elemei: képzési szakonkénti bontásban a tantárgyak, tantervi egységek alapján meghatározott óra- és vizsgaterv a követelmények teljesítésének ellenőrzési, értékelési rendszere, valamint a tantárgyak, tantervi egységek tantárgyi programja” (2011. évi CCIV. törvény 108. § 42.)
12. **Tanegység:** „az Egyetemen végezhető tanulmányok alapegysége, amelyben a megfogalmazott követelményeket általában félévnyi konkrét tanulmányokkal (valamely kurzus elvégzésével), illetve egyszeri tanulmányi cselekménnyel (pl. vizsga, szigorlat, beadandó dolgozat megírása) lehet teljesíteni” (ELTE HKR 4. §. (2) 100.)
13. **Kurzus:** „valamely tanegység teljesítésére egy adott tanulmányi időszakban meghirdetett tényleges lehetőség, tanulmányi foglalkozások, illetve vizsgaalkalmak, minősítési eljárások összessége. A kurzushoz – típusától függően – tartozik konkrét hely, időpont, oktató. A kurzus típusa, tulajdonságai stb. megegyeznek annak a tanegységnek a típusával és tulajdonságaival, melyek teljesítésére meghirdették (időtartam, kontaktóraszám, a foglalkozás jellege, az értékelés típusa). A kurzus lehet származtatott tartalmú, illetve szabad tartalmú kurzus”. (ELTE HKR 4. §. (2) 47.)
14. **Kurzusfelvétel (tárgyfelvétel):** „az adott félévben elvégezni kívánt kurzusokra és vizsgakurzusokra az Elektronikus Tanulmányi Rendszerben történő jelentkezés”. (ELTE HKR 4. §. (2) 48.)
15. **Előzetes kurzusfelvételi időszak:** „az előzetes kurzuskínálat közzétételétől (legkésőbb a tárgyfelvételt megelőző félév vizsgaidőszaka negyedik hetének kezdete) a kurzusfelvételi időszak előtti harmadik napig tart”. (ELTE HKR 4. §. (2) 49.)
16. **Rangsorolási kurzusfelvételi időszak:** „a regisztrációs időszak és a szorgalmi időszak első hete, amikor a hallgató összeállítja és az Elektronikus Tanulmányi Rendszerben felveszi az általa a félévben teljesíteni tervezett kurzusok és vizsgakurzusok listáját”. (ELTE HKR 4. §. (2) 49.)
17. **Versenyjelentkezés:** „a szorgalmi időszak második hetének első napjától a hét utolsó napjának végéig tart, ebben az időszakban a kurzusfelvétel a rangsor pontszámától függetlenül, a jelentkezés időrendjében történik”. (ELTE HKR 4. §. (2) 49.)
18. **Kreditelismerés:** egy olyan hivatalos folyamat, amelynek során a hallgató előzetesen megszerzett igazolható tudása kerül kredittel és a megszerzett érdemjeggyel együtt elismerésre a kreditelismerési bizottság által. Amennyiben az ismeretanyag legalább 75%-ban megegyezik, a kreditet el kell ismerni. Kreditelismerés történhet a tanulmányok megkezdése előtt (szakra való bejutáshoz), vagy a tanulmányok folytatása közben.

19. **Kreditfelelős:** az a személy, aki aláíró joggal van megbízva az Intézet/Tanszék által oktatott tanegységek elbírálása kapcsán. Őt kell megkeresni a kreditismerési kérelem leadása előtt, mivel csak az aláírásával és a hivatalos pecséttel érvényes a kérvény. Kizárólag a kreditfelelősök aláírását fogadják el a Tanulmányi Hivatalok/Osztályok.
20. **Tárgyat gondozó kar:** a tantárgyéért felelős oktatási szervezeti egység, mely a tárgy meghirdetéséért és oktatásáért felel.